

peža Leona XIII. priseli se tudi novi red v Maribor; njegovo ime je: »red frančiškank vednega češčenja najsvetejšega sakramenta«, in udje tega reda pridejo v soboto, dne 30. septembra, ob 2. uri popoldne, iz samostana Levovskega (v Galiciji). Ko so naš milostljivi knez in škof Mihael zadnjič obiskali sv. očeta v Rimu in jim poročali o naselitvi frančiškank v Mariboru v spomin papeževe petdesetletnice, so se sv. oče tega jako razveselili.

Glavni namen novemu redu je vedno češčenje najsv. sakramenta. Sv. Rešnje Telo je v njih cerkvi (za zdaj kapeli) noč in den izpostavljeno in vsako uro moli nekaj sester pred Najsvetejšim. Skupno pa in glasno molijo brevir pred Najsvetejšim in sicer latinski, kar popolnoma razumejo. To nalogo imajo sestre stroge klauzure t. j. one, ki brez dovoljenja mil. knezoškofa ne smejo iti iz samostana in brez tega dovoljenja ne more tudi nikdo iti v njih prostorije. Sestre navadne klauzure pa smejo (kakor n. p. šolske ali usmiljene sestre) iti iz samostana in te morejo tudi bolnikom na njih domu streči. Častite frančiškanke pečajo se tudi z napravo cerkvenih paramentov. Vidi se toraj, da red frančiškank in naša družba vednega češčenja imata skoro enaki namen, le da ga redovnice dosegajo v višji meri, kakor družbeniki vednega češčenja.

Z najvišjim dovoljenjem Njih Veličanstva od 1876 smejo se častite sestre frančiškanke naseliti v vseh deželah, zastopanih v državnem zboru na Dunaju. Naše čitatelje bo morebiti zanimalo zvedeti, da je pokroviteljstvo samostana frančiškank v Mariboru prevzela Nj. ces. in kralj. visokost, presvitla nadvojvodinja Blanka, rojena princesinja Burbonska, soproga nadvojvode Leop. Salvatorja. Visoka gospa je tudi pokroviteljica samostana frančiškank v Levovu in pogosto obiskuje njih cerkvo in samostan. Svojo skrb za Mariborski samostan razodela je presvitla nadvojvodinja s tem, da se je do našega milostljivega knezoškofa obrnila s posebno prošnjo, naj bi blagovolili samostan frančiškank vednega češčenja najsv. sakramenta priporočiti prečastiti duhovščini in vernikom svoje škofije in naj bi se to zgodilo tudi po časnikih. Ker nas tako visoka gospa z besedo in zgledom vspodbuja k češčenju najsv. sakramenta, bode se gotovo vsakdo izmed nas v prihodnje rajši trudil za čast presv. Rešnjega Telesa.

Zakaj je sv. katoliška cerkev vpeljala red vednega češčenja? Zato, da bi udje tega reda Jezusa v najsv. sakramentu vedno molili in častili, ga odškodovali za zanikernost, nečast in razžaljenje slabih kristjanov in mu nadomestovali češčenje onih, ki pri najboljši volji nimajo za to priložnosti. Nekak začetek temu redu je bila »vedna molitev« akojmitov (t. j. ne spijočih) v izhodnji cerkvi. Ti redovniki so se po oddelkih tako menjavali, da so brez prenehanja v cerkvi brevir molili ali psalne peli, tedaj so opravljali »vedno molitev«. Njih začetnik, sv. Aleksander (umrl okoli 430), je okoli leta 400 ustanovil prvi samostan ob Evfratu, in ne dolgo potem drugi v Carigradu. V poznejših časih so to »vedno molitev« in pa »češčenje sv. Rešnjega Telesa« zedinili in v 17. stoletju je nastal poseben ženski red z namenom, vedno častiti in moliti najsv. sakrament. Od tega časa širil se je red vednega češčenja skoro v vse dežele evropske. V našem cesarstvu nahaja se red vednega češčenja razun v Levovu samo še v Inomostu na Tirolskem. Razloček med Levovom in Inomostom je le ta, da je v Inomostu sv. Rešnje Telo izpostavljeno samo po dnevu, od 6. ure zjutraj do 6. ure zvečer.

V Mariboru imajo frančiškanke svoj samostan v prejšnjem Girstmayrovem hramu, med mestnim parkom in Tappeinerjevim trgom. Vzhodni trakt spremenjen je v začasno kapelo. Cerkev presv. Srca Jezusovega pozida

se poznej. Kapela frančiškank bo celi den odprta. Pred Najsvetejšim gorijo noč in den voščene sveče, katerih se toraj veliko potrebuje. Vrlo dobro delo stori, kdor sveče v čast najsv. sakramentu daruje. C. Š.

Kn. šk. bogoslovje v Mariboru.

V tukajšnje kn. šk. bogoslovnico so vsprejeti: A. Drofenik iz Kostrivnice, Fr. Bohak iz Poličan, J. Erker iz Laporja, Iv. Grobelšek iz Žič, Jož. Hohnjec od Sv. Petra pod Slov. gor., Frid. Horvat od Sv. Lenarta pri Veliki nedelji, Iv. Jancič iz Laporja, Jož. Krohne iz Radeč, Fr. Krujc iz Brežic, Jož. Musi iz Vranskega, Jož. Panič iz Središča, Al. Potočnik iz Središča, J. Povalej od Sv. Jurija ob južni žel., Jož. Somrek iz Čadrama, Fr. Strelec od Sv. Marjete niže Ptuj, Anton Šorn iz Celja, Ivan Topolnik od Sv. Križa pri Ljutomeru, Fr. Trop iz Ormoža, Mat. Zemljič od Sv. Petra pri Radgoni, Melh. Zorko iz Zdol, Jož. Žekar iz Olimja. Novo šolsko leto 1893/4 začne se v nedeljo, 1. oktobra, popoldne ob 5. uri z duhovnimi vajami.

Gospodarske stvari.

Kmetijski poduk.

Po izvestju vis. c. kr. ministerstva za poljedelstvo poučevalo je v letu 1892 na Štajarskem na različnih zborih in shodih in pri drugih sposobnih priložnostih (redne gospodarske šole tu niso štete) 15 oseb ljudstvo v raznih gospodarskih strokah. Ta pouk vršil se je deloma vsled odredbe c. kr. kmetijske družbe štajarske, deloma je bil povzročen po c. kr. družbi za konjerejo na Štajarskem, a v nekaterih slučajih odredilo je pouk c. kr. poljedelsko ministerstvo samo.

Poučevali so pa ti-le gg.: C. Grössbauer, Fran Matiašič, Ivan Bele, c. svetovalec in generalni tajnik kmetijske družbe, Fridr. Müller, ravnatelj kmetijske šole v Grottenhofu, Jul. Hansel, dr. Th. pl. Weinzierl, Anton Stigler, Fr. Knauer, J. Mach, Rich. Possek, M. Jelouschek, F. Blumauer, Jos. Knidig, M. Kunz in E. Opitz.

Pri predavanjih bilo je navzočih skupno okoli 8000 (osem tisoč) oseb. Poučevalo se je o sadjereji v obče, zatem še posebej o vzgoji sadnega drevja, o sadnih škodljivcih, o koristi ptic pevk in njih varstvu, o napravi sadnega vina; dalje o vinoreji sploh, o ameriških trtah in njih cepljenju, o škropljenju proti peronospori, o trsnej uši in drugih trsnih škodljivcih, o gnojenju sploh in o gnojenju vinogradov posebej, o umnem kletarstvu; o solskih vrtih, o vrednosti gospodarskih društev in zadrug, o sejanju različnih semen, o kupovanju semenja, ter o kakovosti primerne semena, o obdelovanju zemlje sploh, o gospodarskih škodljivcih sploh, ter kako se njih braniti; kako naj poljedelci za varstvo svojih interesov skrbijo; o živinoreji, o dobavi stelje, o gospodarstvu z gnojem, o izboljševanju gospodarskih zemljišč, o izkoriščenju vod; o goji perutnine, o gospodarskih denarnih zavodih, o hišnih vrtih in o zelenjadarstvu, o šparglju; o umnem travnikarstvu in popis važnejših trav in zelišč, katere so posebne vrednosti za krmo, o gozdarstvu in gozdnih škodljivcih, s posebnim ozirom na škodljivca, imenovanega »nona«; o odvođenju in nasprotno o napajanju travnikov, o gnojenju travnikov; o vzgoji rogate živine, o bikih, o hlevih, pomoči pri porodu, boleznih, popis nekaterih živinskih pasmin, kuga in postava; svinjereja; konjereja; vzgoja, krmljenje, paša, kupovanje konj, zobje in starost, sejmi; skrb na kopita itd. Pri predavanjih vršil se je, kolikor

se ja dalo, tudi praktični poduk v dotični stroki. — Posebno je to omeniti glede predavanj gg. Grössbauer, Matiasič, Bele in Stigler.

Izmed vseh predavanj — 132 — vršila se je večina v nemškem delu dežele, nekaj predavanj bilo je pa tudi v slovenskih delih dežele tako, da je bilo skupno 78 predavanj nemških, a 54 slovenskih. Udeležba je bila seveda različna. V obče se sme reči, da je vdeležba pri predavanjih v nemškem delu bolj enakomerna, kakor v slovenskem delu.

Pri predavanju v nemških krajih je bilo povsod najmanj 15 oseb navzočih, med tem, ko se to pri slovenskih predavanjih ni vselej zgodilo. Nasproti so se pa Slovenci v obče predavanj vdeležili v večem maksimalnem številu; zastopanih je bilo namreč maksimalno po 40 do 300 oseb.

Pri vseh slovenskih predavanjih je bilo skupno čez 3000 oseb navzočih; predavali so pa pri teh gg. Matiasič, Bele in Jelouschek.

C. kr. ministerstvo za poljedelstvo rado podpira potovalni gospodarski pouk, ter je v prošlem letu 1892 v to stroko potrošilo 40.000 gold.

Konjereja.

Dne 18. septembra vršilo se je v Šmariji premo-
vanje kobil in žrebet. Prignalo se je nad sto glav. Premije so dobili sledeči posestniki:

1. Gašpar Senica s Ponkvice prvo državno darilo po 25 gld. in srebrno svetinjo;
2. M. Metličar od Sv. Vida državno darilo po 20 fl.;
3. Janez Marguč s Ponkve deželni dar. po 15 fl.;
4. Jožef Sančič s Ponkve okrajni dar. po 10 gld. in svetinjo;
5. Štefan Obreza od Sv. Vida okr. dar. 10 fl.;
6. Albin Pečar iz Imenega okr. dar. 10 fl.;
7. Janez Črešnik iz Tepine drž. darilo 20 fl. in srebrno svetinjo;
8. Tomaž Stoklas iz Dvora drž. darilo 15 fl.;
9. Jožef Vrečko iz Perovca pri Konjicah deželno darilo 15 fl.;
10. Janez Vehovar iz Imenega okr. darilo 10 fl. in bronasto svetinjo;
11. Franc Žohar iz Tepine okr. dar. 10 fl.;
12. Anton Žuraj iz Hrastja okr. dar. 10 fl.;
13. Štefan Obreza od Sv. Vida državno dar. 15 fl. in srebrno svetinjo;
14. Jurij Šolar iz Tepine drž. dar. 15 fl.;
15. Jožef Kos iz Pristove dež. darilo 15 fl.;
16. Val. Metličar od Sv. Vida okr. dar. 10 fl. in srebrno svetinjo;
17. Anton Bevcer iz Zibike drž. dar. 15 fl. in srebrno svetinjo;
18. Franc Drogenik iz Vonarja drž. dar. 15 fl.;
19. Jožef Kostanjšek iz Imenega dež. dar. 15 fl.;
20. Matija Šipeč iz Stojnosela pri Rogatci deželno darilo 10 fl.

Iz Konjiškega in Rogaskega okraja se je prignalo malo kobil in žrebet, tako da komisija ni mogla za prvi okraj določenih daril razdeliti. Zakaj so se konjereji iz Konjiškega okraja tako malo brigali za to premovanje, nam ni znano. Vsekako je to obžalovanja vredno! Posestniki iz Šmarijskega okraja so spet večinoma pustili potrebna dokazila (pisma) doma in tako se komisija ni mogla na njih ozirati. Ali ni to zaspanost?

Živinski zdravnik Volovšek iz Celja imel je kratek poduk v slovenskem jeziku, načelnik komisije Šubert pa nemški nagovor za slovenske kmete, katerega je tolmačil g. Zupanc iz Pristove. Okrajni zastop v Šmariji zastopal je načelnik dr. Jurtela.

Sejmovi. Dne 29. septembra pri Sv. Lovrenci na Dravskem polju, v Marenbergu, v Čmureku, na Pilštani, v Šoštani in v Veržeji. Dne 2. oktobra v Arvežu in v Mariboru. Dne 3. oktobra v Radgoni.

Dopisi.

Iz Makol. (Redka slovesnost.) To je bil vesel dan za Makolsko župnijo, nedelja dne 17. t. m. Počastili so nas novi častni kanonik, kn. šk. konzistorijalni svetovalec, dekan, mestni župnik, načelnik okr. zastopa Slov. Bistriškega, vč. gosp. Anton Hajšek prvokrat v svojem novem dostojanstvu. Njih rojstna župnija Makolska pripravila jim je slovesen sprejem in skupno čestitanje. K temu je bil postavljen na primernem mestu čeden slavolok z napisom: »Rojstna župnija slavnemu odlikancu najsrčnejšo čestitko!« Zeljno jih je pričakovala ob določeni uri mnogobrojna množica domačega ljudstva, šolarji, bela in opletana dekleta, župani vseh občin naše župnije, šolski odbor itd. Ob dohodu pozdravil je domači župnik milega gosta ter v kratkih besedah razložil, zakaj da se raduje njihovega odlikovanja vsa naša župnija. Oni so naš najodličnejši rojak in kot bivši dolgoletni tukajšnji, neumorno delavni dušni pastir tudi jeden največjih dobrotnikov Makolske župnije. Kamor pogledamo, povsod vidimo sledove njihovega blagonosnega delovanja: novi zvonovi, cerkev razširjena, znotraj vsa ponovljena, nova prostorna šola itd. Obudili so v naši župniji novo, dotlej tukaj neznano duhovno življenje, ko so nam oskrbeli sv. misijon in pozneje še večkratne sv. duhovne vaje za razne stanove. Po pravici torej se radujemo in veselimo njihovega odlikovanja ter jim iz vsega srca iskreno čestitamo kot svojemu najodličnejšemu rojaku in velikemu dobrotniku. Bog jih naj živi in ohrani in dodeli, da bi se oni in mi vsi z njimi prav mnogo let radovali njihovega novega dostojanstva. Na to jim je naznanil župan občine Jelovec-Makole, g. Jan. Jerman, da so jih vse občine domače župnije, namreč: Sv. Ana, Dešno, Jelovec-Makole, Pečke, Štatenberg, Stopno, z enoglasnimi sklepi svojih odborov imenovala vsaka za svojega častnega občana, ter jim izročil dotične listine s prelepim diplomom, proseč jih, naj blagovoljno sprejmejo revni izraz ljubezni, udanosti in vedne hvaležnosti cele njih rojstne župnije. Bela, ovenčana deklica govorila je nalašč za to slovesnost zloženo nežno pesem, srčen pozdrav in pomenljivo čestitko. Veselo smo spremljali v dolgem sprevodu častnega kanonika v cerkev, kjer so opravljali slovesno službo božjo, pridigo in sv. mašo z zahvalno pesmijo. Na zvoniku vihrale so lepe zastave in topičev grom naznanjal je daleč okrog veliko radost župnije Makolske!

Iz Senarske pri Sv. Trojici v Slov. goricah. (Smešnost.) Kdor pride k nam, v nekdanji »Schweindorf«, kakor se je pisala naša občina pred 20 leti, lahko se začudi, kako je vse drugače. Zato gre hvala takratnemu županu, ker je dal ime vasi prepisati v Heudorf, ali na staro slovensko ime: »Senarska« je pozabil. Zares, vidijo se že tu in tam na hišah napisi Senarsko, ali te so si dali posestniki sami prepisati. Toraj ni lepo za naše može, da so samo takrat, ko je volitev, za silo narodnjaki, pa še takrat samo v besedi. To so nam tudi pri zadnji volitvi pokazali, ko so nas celo odbili. Le srečaj naše mogočnejše, te hitro vsak po pragermansko pozdravlja: Gut' Morgen itd. Ako jih opomniš zaradi uradovanja, imajo brž izgovor, da nemški le bolj zastopijo. Ali le pogledjmo njih pisarenje! Po naključji sem dobil živinski potni list v roke, katerega je izdal predstojnik v Sejancih pri Sv. Rupertu. To je bilo vse,